

Zeytindağı

Öykü Osmanlı İmparatorluğu'nun son zamanlarından, Saltanatın yıkılmak üzere olduğu, memleketin savaş verdiği dönemi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş mücadelesini, Atay kendisi bizzat yaşayarak, harbe katılarak anlatır. İstanbul Muhafızı Cemal Paşa ile Falih Rıfki Atay, yazar, Tanin Gazetesinde yazı yazarken tanışır. Yedek subay olarak görevlendirilen Atay, 4. Karargah olarak anılan Cemal Paşa'nın Karargahına katılır. Zeytindağı ismi; Kudüs'e yakın bir dağın adıdır. Mütareke zamanları, İttihat ve Terakki, meşrutiyet ve saltanatın nasıl yıkıldığı anlatılır. Kudüs, Osmanlı egemenliğindedir, velhasıl, Kudüs'te ciddi bir kimlik kargaşası mevcuttur. Ne Türk, ne de Araptır. Ancak, Yahudi veya Hristiyan olup olmadığı da tartışmalıdır. Araplar, din sömürüsü konusunda ustalaşmış, maddiyat, maneviyatın çok önüne geçmiştir. Osmanlı ise artık "kukla" konumundadır. Anadolu insanı, canıyla ve malıyla büyük bir mücadele verir. Ancak, kahramanca mücadele sonuçsuz kalır. Anadolu'dan gelen askerler Filistin, Hicaz, Medine'de harp ederler. Bu bölgenin kaybı, Osmanlı'nın resmen çöküşü anlamını taşımaktadır. Türk Milleti kendi kendine devlet kuramaz denilmektedir. Bu fikri, çevresinde "yamandır" diye tanınan Mustafa Kemal yıkar.

Kişiler

Falih Rıfki Atay Baş karakterlerden Falih, genç ve İttihatçı bir kişidir.(fakat harp zamanının ardından, Paşaları tanıyınca itttihatçı düşüncesinden vaz geçer.) Büyük harpte, Cemal Paşa'nın emir subayı olarak görev yapar. Zabittir. Görevi sırasında, imparatorluğun durumunu, düşüşünü, saklanan ve açıklanamayan vaziyetleri, kişilerin gerçek yüzlerini ve beklenilmeyen varlık mücadelelerini yakından görür, gözlemler. Gururuna düşkün, egosu yüksek bir kişi olan Falih, zabıtların bağlı oldukları Paşa ile anılmasından, "adamı" durumundan rahatsız olur. Zaman içinde ise kanıksamak mecburiyetinde kalır.

Cemal Paşa Görevinin ağırlığı ve konumu itibariyle sert bir kişi olarak tanınır. Özünde sevimli bir adamdır. Vazifesini yaparken ideolojisi, Suriye'yi Osmanlılaştırma ve bölgede modern bir okul açmaktır.

Enver Paşa Görev yapan önemli paşalardan biridir. Enver Paşa, egosu yüksek bir adamdır. Disiplini ve hırsıyla tanınır. Savaşın sonlarında, herkesin, başarısızlığı, hüsrani kabul ettiği zamanlarda dahi, Enver Paşa, zafer peşindedir.

Mustafa Kemal Ne koşulda olunursa olunsun, Kurtuluş Savaşı fikrini savunan, vatan adamıdır.

Tema

Vatan Sevgisi Zeytindağı; koşullar ne kadar çetin olsa da, vazifenin, vatan olduğunu anlatır. Bu uğurda, kişilerden ziyade "vatan" önemlidir. İlim ve vatan adamı olunmalıdır.